

СТАНОВИЩЕ

За дисертационния труд на **Стела Петрова Стефанова**

на тема **„РАЗРАБОТВАНЕ НА МОДЕЛ ЗА ИНТЕГРИРАН КУЛТУРНО-ТУРИСТИЧЕСКИ ПРОДУКТ НА БАЗА РИМСКО АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО В СЕВЕРОЗАПАДНА БЪЛГАРИЯ”**

представен за придобиване на образователна и научна степен «Доктор» в професионално направление 4.4 Науки за Земята, докторска програма „География на рекреацията и туризма“

от доц. д-р Вера Кирилова Николова – научен ръководител на докторанта и член на научно жури

със Заповед РД 38-574/ 03.12. 2020 г. на Ректора на СУ“ Св. Климент Охридски“

Представените от докторанта Стела Петрова Стефанова документи за защита, са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ) и Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Становището е изготвено въз основа на представените документи и посочените изисквания.

Данни за кандидата в съответствие със законовите изисквания

Кандидатът за образователната и научна степен „доктор“ – Стела Петрова Стефанова е родена през 1987 г. Висшето си образование получава в СУ „Св. Климент Охридски“ - „бакалавър“ по „Археология“, и в същия университет ОКС „магистър“ по „Археология“, а по-късно получава и ОКС „магистър“ по „Културен туризъм“ към катедра „География на туризма“ в ГГФ. В периода на обучение в последната магистърска програма е участвала в програма Erasmus + в Università degli Studi di Padova. Работила е в сферата на туризма като „служител резервации“ и „организатор на туристически пътувания“ във фирмата Актиано Турс, София.

Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд включва 265 стр. основен текст, в т.ч. 89 фигури и 25 таблици, и списък на литературни източници със 165 заглавия, 130 от които на български език, 71 нормативни, програмни и стратегически документи, 40 електронни

източници, от които 6 със статистически данни и материали. Към дисертацията са представени и 15 приложения с общ обем 46 стр.

Структура и съдържание. Дисертационният труд се характеризира с последователна и логична структура, аргументирана обосновка на проблемите и коректност при използване на литературните източници. Разработен е в: Увод; 6 глави основно съдържание, които съдържат както теоретико-методическата рамка на изследването, анализа и оценката на изследвания потенциал на римското археологическо наследство на територията на Северозападна България, предпоставките за създаване на интегриран туристически продукт на базата на това наследство и проучване на заинтересованите страни, така и направените на основата на емпирични проучвания изводи, препоръки и концептуални предложения като модел на интегриран туристически продукт; Заключение.

Актуалност на темата. Темата на дисертацията е актуална и отговаря на съвременните потребности от изследване на възможностите и проблемите, които касаят туристическото развитие на по-малко популярни у нас туристически райони и дестинации. Анализът и оценката на туристическия потенциал основан на богатото, но за съжаление не достатъчно оценено римско археологическо културно наследство в този район на страната, както и предложенията за конкретни приоритети и възможност за интеграция на различни нива на организация и управление, предоставят материал, който може да бъде основа за реални действия и инициативи на местните власти, културните институции, туристическия бизнес и местната общност.

Обектът и предметът на изследването са точно формулирани и определят понататъшното очертаване на изследователските задачи и подходи.

Целта, така както е поставена в дисертационния труд, ясно изразява основната насока на изследването - разработването на „концептуален модел за интегриран културно-туристически продукт на база римско недвижимо и движимо археологическо наследство в Северозападна България“. Очакванията са чрез този примерен модел да се предложи възможност за „диверсификация на туристическото предлагане“ в района, той да стане разпознаваема и атрактивна туристическа дестинация.

Теоретичен подход и методика: Теоретичната рамка на дисертационния труд се определя от постановките по проблема за възможната интерпретация и използване ресурсите на културното наследство за нуждите на туризма, същността и спецификите в развитието на културния туризъм в общ контекст, но и в контекста на разглежданата проблематика. Спецификата на проучване, инвентаризация, оценяване, консервация и социализиране на обектите от римската археологическа наследство в Северозападна България са разгледани обстойно, като са представени за сравнение някои добри практики

в други страни. Направен е анализ на същността и възможността за развитие на ниво дестинация на интегриран културно-туристически, като ключов според докторанта, е използването на интегрираният подход. Ценен по своята същност и пълнота е представеният алгоритъм на изследването, който стъпка по стъпка води до същността на проучването и реализирането на крайната цел.

За целта на проучването е приложен разнообразен методически инструментариум. Използвани са методи от различни сфери на научното познание – исторически (историческа периодизация, историко-типологичен метод и др), статистически, социологически, методът на експертната оценка, картографски и ГИС. Умело се борави с традиционните анализ и синтез както на вторични, така и на първични източници на информация. Особено ценно за разработката е осъщественото емпирично теренно проучване и изводите от него.

Резултатите от проучването са представени на много добър научен език, което илюстрира уменията на докторанта да борави свободно с научната терминология по разглежданите проблеми. Прави впечатление точният и увлекателен стил на писане, който превръща принципно сложна и непозната материя в увлекателно научно четиво.

Публикации: Представени са 3 публикации, които кореспондират с темата на дисертационния труд

Авторефератът коректно и синтезирано отразява основното съдържание на дисертацията.

Научни и научно-приложни приноси

Изведените от докторанта четири приноса реално отразяват научния и научно-приложен аспект на дисертационния труд. Сред тях с най-голяма тежест се открояват:

- Разработената комплексна методика и моделите за оценяване не само на римското археологическо наследство, но и на заинтересованите страни за включване в Интегриран културно-туристически продукт, която методика може да се мултиплицира и използва и в други райони на страната.
- Разработването на самия концептуален модел на ИКТП на база РАН на примера на Северозападна България, при който е приложен оригинален „интегриран подход, фокусиран върху комбинираното предлагане на обектите на римското археологическо наследство с други туристически забележителности и услуги“.

Заклучение

Представеният дисертационен труд представлява научно издържан и самостоятелен продукт, който има своя определен принос като разработка с актуална тематика и приложна роля. Той е от значение и има своята научна и приложна стойност за очертаване насоките при проучването и създаването на интегриран културно-туристически продукт на база на римското археологическо наследство в определена територия – в конкретния случай Северозападна България – областите Видин, Враца и Монтана.

На основание на представените в становището доводи за качествата на предложения дисертационен труд и компетенциите на докторанта, които отговарят на критериите за научна коректност, изследователски подход и практико-приложен аспект на разработката, предлагам на Научното жури да присъди на Стела Стефанова образователната и научна степен „доктор“, по професионално направление 4.4. Науки за Земята, научна специалност „География на рекреацията и туризма“.

08.02.2021 г.

Изготвил становището

(доц. д-р Вера Николова)